

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

2014. január 31.

A Magyar Nemzeti Bankról

(CON/2014/8)

Bevezetés és jogalap

2014. január 3-án az Európai Központi Bank („EKB”) felkérést kapott a magyar Nemzetgazdasági Minisztériumtól (a továbbiakban: a konzultáló hatóság) arra, hogy alkosson véleményt a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvényt¹ módosító törvényjavaslatról (a továbbiakban az Magyar Nemzeti Bankról szóló törvényjavaslat), valamint a bizalmi vagyonkezelőkről és tevékenységük szabályairól szóló törvényjavaslatról (a továbbiakban a bizalmi vagyonkezelésről szóló törvényjavaslat).

2014. január 9-én az EKB további felkérést kapott a konzultáló hatóságtól arra, hogy alkosson véleményt egy számos jogszabályt, ideértve a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvényt is módosító törvényjavaslatról a Magyar Nemzeti Bank („MNB”) egyes tisztviselőire vonatkozó vagyonyilatkozat-tételi szabályok vonatkozásában (a továbbiakban a vagyonyilatkozat-tételi szabályokról szóló törvényjavaslat).

Tekintettel arra, hogy ez a konzultációs kérelem szintén az MNB törvény módosításáról rendelkezik, az EKB e két konzultációs kérelem egyesítéséről, és a konzultációra megküldött valamennyi tervezett rendelkezés vonatkozásában egyetlen vélemény elfogadásáról döntött.

Az EKB véleményalkotásra szolgáló hatásköre az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikkének (4) bekezdésén és 282. cikkének (5) bekezdésén, valamint a nemzeti hatóságoknak az Európai Központi Bankkal a jogszabálytervezetekről folytatott konzultációjáról szóló, 1998. június 29-i 98/415/EK tanácsi határozat², 2. cikke (1) bekezdésének harmadik francia bekezdésein alapul, mivel a törvényjavaslatok a központi bankra vonatkozó szabályokat tartalmazzak. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzatának 17.5. cikke első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

1. A törvényjavaslatok célja

1.1. A Magyar Nemzeti Bankról szóló törvény rendelkezései alapján a magyar Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete („PSZÁF”) megszűnt, és annak feladat- és felelősségi köre 2013. október 1-jén az MNB részére került átadásra. Ettől az időponttól kezdve az MNB vált nem csupán a makroprudenciális politika, de a teljes pénzügyi piac mikroprudenciális felügyeletért is felelős jogalannyá. Ennek eredményeképpen ettől a naptól kezdve az MNB kizárólagos hatáskörébe

---

¹ A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX törvény.

² HL L 189., 1998.7.3., 42. o.

tartozik a pénzügyi piacok prudenciális felügyeletével kapcsolatos hatósági döntések meghozatala. A Magyar Nemzeti Bankról szóló törvényt módosító törvényjavaslatához csatolt indoklásban foglaltak szerint a közelmúltban elfogadott Magyar Nemzeti Bankról szóló törvény rendelkezéseinek módosítása az alábbiakra tekintettel vált szükségessé: a) a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvénynek az MNB felügyeleti feladataival összefüggő rendelkezései alkalmazása során nyert gyakorlati tapasztalok alapján történő javítása; b) a Pénzügyi Stabilitási Tanács („PST”) döntéshozatali eljárásában történő nagyobb rugalmasság gyakorlásának megteremtése; és c) az MNB felügyeleti bevételei megfizetése eredményesebb végrehajtásának biztosítása. Ennek érdekében a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvényt módosító törvényjavaslat megteremti a PST hatósági eljárásaiban az egyes döntések meghozatalának az MNB illetékes vezetőire történő ruházásának lehetőségét. A törvényjavaslat rendelkezik továbbá: a) a be nem fizetett felügyeleti díjaknak és bírságoknak a magyar Nemzeti Adó- és Vámhivatal által az MNB nevében és javára történő behajtásáról; b) az MNB elnökének vagy az általa kijelölt személynek a Közbeszerzési Hatóság Tanácsának tagjává válásáról; c) az MNB-nek a Hitelintézeti Felszámoló Nonprofit Kft. kizárólagos tulajdonosává válásáról; d) az MNB hatósági határozatai elleni jogorvoslatra vonatkozó szabályok módosításáról; valamint e) az MNB által az alkalmazottai számára vezetett számláról történő, készpénzkifizetésekre korlátozódó fizetési szolgáltatások nyújtásának lehetőségéről.

- 1.2. A bizalmi vagyonkezelésre vonatkozó törvényjavaslat a bizalmi vagyonkezelők jogállását és tevékenységeit szabályozza. Az ehhez a törvényjavaslatához a magyar parlamenti eljárás során benyújtandó módosító javaslat értelmében az MNB, mint a magyar pénzügyi felügyeleti hatóság lesz felhatalmazva arra, hogy a hogy az ilyen tevékenységet végző jogalanyok számára az engedélyeket megadja, valamint hogy ezeket a jogalanyokat nyilvántartsa.
- 1.3. A vagyonyilatkozat-tételi szabályokról szóló törvényjavaslat az MNB elnökével, alelnökeivel, a Monetáris Tanács egyéb tagjaival valamint a felügyelőbizottság tagjaival szembeni szankciókat határoz meg abban az esetben, ha: a) azok határidőben nem nyújtják be a nyilatkozatukat, illetve amennyiben annak benyújtását megtagadják; illetve b) szándékosan lényegesen valótlan adatot tüntetnek fel a nyilatkozatukban.

2. Különös megjegyzések

- 2.1. A Magyar Nemzeti Bankról szóló törvényt a közelmúltban számos alkalommal módosították, amely eredményeképpen azt 2010. óta kétszer teljesen át is dolgozták. A Magyar Nemzeti Bankról szóló, jelenleg alkalmazandó törvény mindössze 2013. október 1-jén lépett hatályba, és az máris módosításra kerül. A Magyar Nemzeti Bankról szóló törvény gyakori módosításai, amelyeket az EKB már korábbi véleményeiben³ és a Konvergenciajelentéseiben⁴ is kifogásolt, az MNB működésének instabilitását eredményezik. A központi banki függetlenség vonatkozásában a központi bank működéséhez a szilárd jogi keret alapvetően szükséges.

---

³ Lásd például a CON/2007/14, CON2008/83, CON/2010/91, CON/2011/104, CON/2012/43 és a CON/2013/56 véleményeket. Az EKB valamennyi véleménye közzétételre kerül az EKB honlapján: www.ecb.europa.eu.

⁴ Lásd a 2010. évi Konvergenciajelentés 6.6. fejezetét, valamint a 2012. évi Konvergenciajelentés 6.5. fejezetét.

- 2.2. Az 1. pont alatt összefoglalt tervezett módosításokkal kapcsolatban az EKB-nak nincsenek további észrevételei. Az EKB ugyanakkor megjegyzi, hogy továbbra is vannak olyan, a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvénnyel kapcsolatos megoldatlan kérdések, amelyeket a fent részletezett számos módosítás során már orvosolni kellett volna. Erre tekintettel a magyar jogalkotónak meg kellene ragadnia a jelen jogalkotási folyamat által kínált lehetőséget az EKB által a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvénnyel kapcsolatban a 2.1. bekezdésben említett véleményben és Konvergenciajelentéseiben hivatkozott kérdések rendezése érdekében, ide értve az alábbiakat is:
- a) További garanciákat kell megteremteni a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvényben⁵ a monetáris finanszírozás tilalma⁶ vonatkozásában; az EKB a Konvergenciajelentéseiben kiemelte továbbá a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvény egyéb olyan rendelkezéseit is, amelyek nem egyeztethetők össze a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank Alapokmányával (a továbbiakban: a KBER Alapokmánya).
  - b) Olyan rendelkezéseket kellene beilleszteni, amelyek rendeznek: i. a Monetáris Tanács tagjainak kinevezésével kapcsolatos további fékekről és egyensúlyokról, valamint a Monetáris tanács zavartalan és folyamatos működéséről az elnök hivatalvesztése esetén; és ii. megváltoztatják az elnök és az alelnökök által tett eskü szövegét⁷.
  - c) Rendelkezéseket kellene beilleszteni: i. a monetáris finanszírozás tilalma vonatkozásában az MNB-nek a PSZÁF kötelezettségei és folyamatban lévő jogi eljárásai tekintetében általános jogutódként történő megnevezésével összefüggésben⁸; és ii. a felügyelt jogalanyok pénzügyi hozzájárulásainak az MNB által történő meghatározása érdekében⁹.
- 2.3. A Magyar Nemzeti Bankról szóló törvény 157. cikke határozza meg az MNB tisztségviselőinek vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségére vonatkozó rendelkezéseket. A vagyonyilatkozat-tételi szabályokról szóló törvényjavaslat, amely a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvény további módosítását eredményezi, előírja, hogy: a) az MNB elnöke, alelnöke, a Monetáris Tanács és a felügyelőbizottság tagjai nem gyakorolhatják a tisztségüket, és ennek következtében nem jogosultak díjazásban részesülni amíg eleget nem tesznek a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségüknek; és b) velük szemben a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvény 152-156. szakaszaiban meghatározott összeférhetetlenségét formálisan is meg kell állapítani, amennyiben nem tesznek teljes mértékben eleget a nyilatkozattételi kötelezettségüknek, illetve amennyiben lényegesen valótlan adatot tüntetnek fel a nyilatkozatukban.
- 2.4. A vagyonyilatkozat-tételi szabályokról szóló törvényjavaslat 3. szakasza a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvény 157. cikkébe egy új (1a) bekezdés beillesztéséről rendelkezik. Mint ahogy azt az EKB a CON/2009/64 véleményében¹⁰ megjegyezte, a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség

⁵ Lásd az MNB törvény 12. szakaszának (4) bekezdését, amelyet a törvényjavaslatban az EKB 2012. évi Konvergenciajelentésben foglaltak figyelembe vétele nélkül változtattak meg.

⁶ Lásd a 2012. évi Konvergenciajelentés 243-248. oldalait.

⁷ Lásd például a CON/2012/49 vélemény 3.2. és 3.3. pontját.

⁸ Lásd a CON/2013/56 vélemény 3.1.2. bekezdését.

⁹ Lásd a CON/2013/56 vélemény 3.1.5. bekezdését.

¹⁰ Lásd a 3.3 bekezdést

elmulasztásához kapcsolódó szankciók általánosságban nem tiltottak, feltéve, hogy azokra bizonyos biztosítékok vonatkoznak. A 3. szakaszban foglalt szankció gyakorlatilag az MNB elnökének, alelnökeinek és a Monetáris Tanács tagjainak átmeneti felmentését teszi lehetővé¹¹ a KBER alapokmányának 14.2. cikkében foglaltaktól eltérő okoknál fogva. Az EKB hangsúlyozni kívánja, hogy az elnökök és a nemzeti központi bankok („NKB-k”) döntéshozó testületeinek egyéb, a KBER-el kapcsolatos feladatok ellátásában résztvevő tagjai kizárólag a KBER Alapokmányának 14.2. cikkében foglalt okoknál fogva menthetők fel.

- 2.5. A lehetséges összeférhetlenség megállapítása vonatkozásában a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvény 157. cikkébe az új (3) bekezdés beillesztését az EKB akként értelmezi, hogy az által az elnököt, alelnököt, a Monetáris Tanács tagjait valamint az MNB felügyelőbizottságának tagjait helytálló adatokat tartalmazó vagyonynyilatkozat megtételére kívánják kötelezni. Ezen új (3) bekezdés vonatkozásában az EKB megjegyzi, hogy az összeférhetlenségről rendelkező döntésnek: a) tisztáznia kell, hogy ez a megállapítás mindössze az összeférhetlenség fennálltának valószínűsítéséről rendelkezik-e; b) ilyen esetekben meg kell határozni az összeférhetlenség mértékét; továbbá c) az ilyen döntés elleni jogorvoslatról kell rendelkeznie. Mindazonáltal az EKB hangsúlyozni kívánja, hogy az elnökök és az NKB-k döntéshozó testületeinek egyéb, a KBER-el kapcsolatos feladatok ellátásában résztvevő tagjai abban az esetben menthetők fel, ha velük szemben a KBER Alapokmányának 14.2. cikkében meghatározott két ok valamelyike fenn áll.

Ezt a véleményt közzéteszik az EKB honlapján.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2014. január 31-én.

[aláírás]

Az EKB elnöke
Mario DRAGHI

---

¹¹ Lásd az MNB törvény 157. szakaszába beillesztett új (1a) bekezdést, amely lehetővé teszi az MNB Monetáris Tanácsa tagjai jogai gyakorlásának felfüggesztését.